

A szavak megtanításának igen fontos szabályai vannak. Egy tanítási órán 5—6 szónál többet ne tervezzünk, mert nem lesz elegendő idő a gyakorlásra.

Fontos a szemléltetés módja is. Sohase mondjuk meg a szavak magyar jelentését. Hagyjuk, hogy a gyerekek találják ki azt. Az osztályban található tárgyak, tanszerek lehetővé teszik a szemléltetést, ezenkívül a gyerekek számára készíthetünk rajzokat, vihetünk be bábokat is.

Fontos a szótanítás menete is. Ennek lépései a következők:

1. Az új szó bemutatása mondatban (csak egy új szó szerepeljen benne).
2. Az új szó kiemelése a mondatból, bemutatása.
3. Az új szó jelentésének feltárása (szemantizáció).
4. Hangoztatás (tanári, közös, egyéni, közös).
5. A szó visszahelyezése a mondatba.
6. Hangoztatás (tanár, közösen, egyéni, közös).
7. Rögzítés, megszilárdítás. Kérdés-felelet.
8. Korábban tanult szavakkal való összekapcsolása.
9. Gyakorlás.

A második félévben Nikolov Marianne angol nyelvű meséskönyveit használtam fel további munkám során. Itt szintén visszatértek az állatok, színek, gyümölcsök nevei. Így egész évben meg volt a lehetőség a folyamatos ismétlésre, gyakorlásra. Az év végi felmérés során igen jó eredmények születtek. A gyerekek 90%-a aktívan használni tudta az év során tanult szavakat.

Munkafüzetemet az érdeklődőknek szívesen rendelkezésre bocsátom.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Az orosz nyelv oktatásának metodikája. Szerkesztette: Banó István és Kosaras István. Tankönyvkiadó, Budapest, 1972.
2. Szakosított tantervű általános iskola. Angol 3—4. Dr. Botos Tiborné, Horváth József és Dr. Világi Gyuláné. Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Szakosított tantervű általános iskola. Medgyes Péter: Angol nyelvkönyv 3. o. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
4. Medgyes Péter: Tanári kézikönyv a szakosított tantervű általános iskolák számára 3. o.

CZINE GUSZTÁVNÉ

Mátészalka

Tanmenetjavaslat az 5—8. osztályos technika tanításához „B” változat

Az 1990/91-es tanévtől iskolánk áttért az egyhetes órarendre. Ebből következik, hogy a technika tantárgy óraszámai megváltoztak. 5. osztály: 74 óra, 6. osztály: 74 óra, 7. osztály: 37 óra és 8. osztály: 55 óra.

A tanmenet készítésénél figyelembe vettem a „Nemzeti Aparenter” javaslatát is. A kor követelményének eleget téve a Háztartási ismeretek és gyakorlati részt kibővítettem.

5. OSZTÁLY

ÓRA	TANANYAG	MUNKADARAB
	1. Őszi mezőgazdasági ismeretek 12 óra.	
1—2.	Gyakorlókert rendje. Nyári munka értékelése.	
3—4.	Betakarítási módok. Ősszel érő zöldségfélék betakarítása.	Gyakorlókerteri munka. Gyak. kert talaja.
5—6.	Talajtani alapismeretek. Talajminta vizsgálata.	Iskolai, gyak. kert; szobai dísznövény átültetése.
7—8.	Szobai dísznövények ápolása, gondozása, átültetése.	Gyak. kertben. Gyak. kertben.
9—10.	Komposzttrágya készítése, felhasználása.	
11—12.	Összefoglalás. A tanultak alkalmazása.	
	2. Műszaki ismeretek: 28 óra	
	I. A közlekedés technikája: 10 óra	
1—2.	Csuszkatól a koci megjelenéséig. Rajzolási gyakorlat.	Kocsimodell előkészítése. Kocsimodell elkészítése.
3—4.	Kocsimodell elkészítése. (Fonalfűrés megismerése.)	Fényő, rétegelt lemez ismerete.
5—6.	Anyagvizsgálat.	Vitorlás elkészítése. Motorshajó készítése. (Motorház)
7—8.	Közlekedés a vizen.	
9—10.	Gőzgép születése.	
	II. Belső égésű motorok: 6 óra	
1—2.	Az autó és a motorkerékpár. Hidak, alul- és feljűjárók.	Hídmodell előkészítése. Hídmodell.
3—6.	Hídmodell készítése.	
	III. A közlekedés biztonsága: 6 óra	
1—2.	Barátkozás az elektromossággal.	Alapismeretek.
3—4.	Biztosítóberendezések.	Sorompómodell; Pillanatkapcsoló.
5—6.	Elektromos fényjelző készítése.	
	IV. A levegő megbódítása: 6 óra	
1—2.	Az ember megtanult repülni. Repülőmodell készítése.	Repülőmodell.
3—4.	Anyag- és gyártásismeret.	
5—6.	Műszaki ismeretek összefoglalása.	
	3. Háztartástechnikai ismeretek: 22 óra.	
1—2.	Hogyan készül a textil? Kötés — hurkolás. Lakástextiliák.	Textilgyűjtés, táblázat készítése.
3—4.	Öltözködés. Egyéni ruhatár. Tisztítás, karbantartás, vasalás.	Egyéni ruhatáram összeállítás.
5—6.	Szövény.	Babaszőnyeg. Pénztárca.
7—8.	Kézi varrás alapism.: elő- és szegőöltés.	Pénztárca.
9—10.	Kézi varrás alapism.: száröltés, keresztiszegő ölt.	Pénztárca.
11—12.	Kézi varrás alapism.: láncöltés	Pénztárca.
13—14.	Munkadarab befejezése, összeállítása.	Pénztárca.
15—16.	Kézi sikkötés: szemek felszedése.	Babasal készítése.
17—18.	Sima szemek leszedése.	Babasal készítése.
19—20.	Fordított szemek leszedése, sima és fordított.	Babasal készítése.
21—22.	Babasal kötés, befejezése.	Babasal készítése.
	4. Tavasz mezőgazdasági ismeretek: 12 óra	
1—2.	Vetőmag tulajdonságai.	Kísérletezés.
3—4.	Talajelőkészítés vetéshez.	Ágyások előkészítése a gyak. kertben.
5—6.	Vetési módok.	Gyak. kertben.
7—10.	Növényápolás.	Gyak. kertben.
11—12.	Mg. ismeretek összefoglalása.	

6. OSZTÁLY

ÓRA	TANANYAG	MUNKADARAB
	1. Őszi mezőgazdasági ismeretek: 12 óra	
1—2.	Balesetvédelem. Nyári munka értékelésc. Feladatunk e tanévben.	Gyakorlatok és munkafeladatok elvégzése a gyakorló kertben.
3—4.	Talajtani ismeretek és gyakorlatok.	
5—6.	Tápanyag-visszapótlás.	
7—8.	Talajművelési ismeretek és gyakorlatok.	
9—10.	Betakarítási és tárolási ismeretek és gyakorlatok. Tárolási műveletek.	
11—12.	Tanultak összefoglalása.	
	2. Műszaki ismeretek és gyakorlatok: 28 óra	
	I. A fa és megmunkálása: 10 óra	
1—2.	A fa útja az erdtől a fatelepig. A fa belső szerkezete és tulajdonságai. Elgondolástól a kész tárgyig.	Műszaki ism. gyak.: doboz rajza. Doboz. Doboz.
3—6.	Méretezés, darabolás, felületkezelés.	
7—8.	Szerelés — Facsavar alkalmazása.	
9—10.	Összefoglalás.	
	II. Műanyag és megmunkálása: 6 óra	
1—2.	Műanyag a környezetünkben, oldáspróba.	Asztali tolltartó.
3—5.	Műanyag kézi megmunkálása, hasznos tárgyak, ajándék készítése.	
6.	Összefoglalás.	
	III. Gépek mindenütt: 6 óra	
1—2.	Hogyan születnek a gépek? Jellemzői.	Közlőművek szerelése.
3—5.	Mozgástovábbítás: dörzshajtással, szíj és szalag, fogaskerék-hajtással.	
6.	Összefoglalás.	
	IV. Utasítást közvetítő áramkörök: 6 óra	
1—2.	Amit az elektromosságról tanultunk. ÉS kapcsolás.	Szerelőkészlet használata.
3—4.	VAGY kapcsolás. Összefoglalás.	
5—6.	Műszaki ismeretek összefoglalása.	
	3. Háztartási ismeretek és gyakorlatok: 22 óra	
1—2.	A bútor az ember szolgálatában, karbantartása.	Lakástervezés. Könyvjelző készítése. Babaruha — sál — mellény. Egyszerű csillagmotívum.
3—4.	Az én lakásom.	
5—8.	Kézi varrás: díszítő öltések alkalmazása.	
9—12.	Kézi sikkötés: egyszerű minta készítése.	
13—18.	A horgolás alapműveletei.	
19—20.	A konyha.	
21—22.	Korszerű táplálkozás.	Vendégváró szendvics.
	4. Tavaszi mezőgazdasági ismeretek és gyak.: 12 óra	
1—2.	Növények életfeltételei.	Gyakorlatok és munkafeladatok elvégzése a gyakorló kertben.
3—4.	Növények tápanyagszükséglete. A víz szerepe. Az időjárás hatása.	
5—6.	Zöldésgnövények és dísznövények szaporítása.	
7—8.	Díszcserjék és gyümölcsstermő cserjék szaporítása. Növényápolás.	
9—10.	Növényvédelem. Védekezési módok. Öntözés. Dísznövények gondozása.	
11—12.	A tanultak összefoglalása.	

7. OSZTÁLY

ÓRA	TANANYAG	MUNKADARAB
	1. <i>Őszi mezőgazdasági ism. és gyak.:</i> 5 óra	
1.	Nyári munka értékelése. Balesetvédelem.	
	Gyümölcsfélék betakarítása.	
2.	Fás növények szaporítása szemzéssel.	
	Fás növények telepítése.	
3.	Talaj alkotórészei, kémhatása.	
4.	Tápanyag-visszapótlás.	
5.	Összefoglalás.	
	2. <i>Műszaki ismeretek és gyak.:</i> 10 óra	
	I. <i>Gépek a környezetünkben:</i> 4 óra	
1.	A gépek rendeltetése. Gépek anyaga az acél.	
2.	Fémek megmunkálása. Tolómérő megismerése.	Tolómérő alkalmazása, használata.
3—4.	Alakítás forgácsolással, menetmetszés, fúrás.	Jelzőtábla. Metszeti ábrázolás.
	II. <i>Gépek szerkezete:</i> 4 óra	
1.	Térhatárolók — Kötések. Csavarok ábrázolása.	
2.	Csapágyazás. — Tengelykapcsolók.	
3.	Mechanikai transzformátorok.	
	Mechanizmusok.	
4.	Egyéb feladatokat ellátó szerkezeti részek.	Kerékpár — varrógép megismerése.
	III. <i>Belső égésű motorral működő gépek:</i> 2 óra	
1.	Belső égésű motorok. Motorkerékpár működése.	
2.	Műszaki ismeretek összefoglalása.	
	3. <i>Háztartási ismeretek és gyakorlatok:</i> 17 óra	
1.	A konyha mint rendszer. Gépek a konyhában.	
2—5.	Gyümölcsfélék tartósítása.	Befőzés. (Káposztasavanyítás)
6—7.	Kulturált étkezés.	Terítés — kellékei, díszítés.
8—9.	Ételek készítése. Levesek — levesbetétek.	Tésztagyúrás — nyújtás.
10—11.	Korszerű táplálkozás: napi kalóriaszükséglet.	Félkész étel felhasználása.
12.	Mértékvetel általános és egyéni méretre.	
13.	Szabásrajz készítése ált. és egyéni méretre.	
14—17.	Kötény szabása, megvarrása.	Varrógép használata.
	4. <i>Tavaszi mezőgazdasági ism. és gyak.:</i> 5 óra	
1.	Gyümölcsfák és díszfák szaporítása.	
2.	Fás növények gondozása.	
3.	A kemizálás jelentősége. Zárt rendszerű termelés.	
4.	Környezetvédelem.	
5.	A tanultak összefoglalása.	

8. OSZTÁLY

ÓRA	TANANYAG	MUNKADARAB
1—2.	1. <i>Őszi mezőgazdasági ism. és gyak.:</i> 10 óra	
	Nyári munka értékelése. Balesetvédelem. Feladatunk.	
3—4.	Kerttervezés, kertépítés. Virágosítás. Környezetünk alakítása.	Az én kertem (tervezés).
5—6.	Hajtatásos termesztés.	
7—8.	Hajtatási módok.	Gyak. kertben.
9—10.	Összefoglalás.	
	2. <i>Műszaki ismeretek és gyak.:</i> 19 óra	
	I. <i>Az erőműtől a fogyasztóig:</i> 4 óra	

ÓRA	TANANYAG	MUNKADARAB
1—2.	A villamos energia termelése, szállítása, veszélyei. Villamos vezetékek.	Szerelőkészlet használata.
3—4.	Lámpa és csengőkapcsolás.	
	II. <i>Önműködő rendszerek:</i> 2 óra	
1—2.	Automatizálás a termelésben. Vezérlés. Szabályozás.	
	III. <i>A számítógép:</i> 6 óra	
1—2.	A számítógép története, felépítése és működése.	
3—4.	Párbeszéd a számítógéppel.	
5—6.	Számítógép az iskolában, a termelésirányításban.	
	IV. <i>Audiovizuális eszközök:</i> 2 óra	
1—2.	Hang- és képtechika. Távközlés. Videotechnika.	
	V. <i>A lakás fűtése és vízellátása:</i> 2 óra	
1—2.	A lakás fűtése, vízvezeték hálózata, szerelvényei.	
	VI. <i>Villamos készülékek otthonunkban:</i> 3 óra	
1—2.	Villamos hőkészülékek, motorok, lakáskarbantartó gépek használata.	
3.	Műszaki ismeretek összefoglalása.	
	3. <i>Háztartási ismeretek és gyak.:</i> 18 óra	
1.	Domatika. Család és a háztartás.	Háztartási könyv vezetése.
2.	Pénzgazdálkodás a családban.	
3.	Munkamegosztás, munkaszervezés.	Általános és egyéni méretre. Ált. és egyéni méretre.
4.	Mértékvétel: egyenes szoknya.	
5—6.	Szabásrajz készítése.	Varrógép használata.
7—8.	Sima szoknya szabása.	
9—14.	Egyenes szoknya varrása.	Beszövés, foltozás.
15.	Ruházat gondozása	
16.	Ruhaneműk javítása.	
17.	Lakás gondozása.	
18.	Betegápolás — gondozás.	
	4. <i>Tavaszi mezőgazdasági ism.:</i> 8 óra	
1—2.	Hajtatásos termesztés — hajtatóberendezések.	Gyak. kertben.
3—4.	Fűtés — hőgazdálkodás.	
5—6.	Növényápolás. Betakarítás, piaci előkészítés.	
7—8.	Hajtatásos termesztés gazdaságossága. Összefoglalás.	

Az elmúlt esztendőben már kísérletként használtam a tanmenetjavaslatot. Külön leány és fiú technika csoport működött. Többéves tapasztalatomat megerősítette az a tény, hogy a leányok szívesebben foglalkoznak a háztartási, főzési ismeretekkel.

A tanmenetet úgy készítettem, hogy tartalmazza a mezőgazdasági, műszaki és háztartási ismereteket.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Az általános iskola nevelés- és oktatásterve: Technika 5—8. osztály.
2. Általános iskola: Technika munkatankönyv 5—8. osztály. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
3. Nemzeti Alaptanterv. Budapest. 1991.
4. Textilipari anyagok előállítása és feldolgozása. Tankönyvkiadó, Budapest, 1975.
5. Lakáskultúra és gyermekgondozás. Tankönyvkiadó, Budapest, 1976.
6. Élelmiszeripari alapismeretek és konyhatechnológiai gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1975.
7. Háztartási ismeretek és gyakorlatok. Tankönyvkiadó 1966.